

Lawrence Grobel
Conversaciones íntimas con Truman Capote
 Anagrama

Al llarg d'aquestes extraordinàries conversacions, el lector queda absolutament atrapat per la intel·ligència, l'enginy i la barra d'aquest autor, de qui s'ha dit que va convertir la conversa en un art i el safareig en literatura. En aquest llibre, on desfilen escriptors, polítics, estrelles del cinema, artistes, assassins i *beautiful people*, Truman Capote es despatxa, sense cap mena d'embut, sobre personatges que va freqüentar o conèixer íntimament, com Norman Mailer, Marilyn Monroe, Jack Kennedy, Jacqueline Onassis, Marlon Brando, Tom Wolfe, Tennessee Williams, Gore Vidal, Lee Oswald, Mick Jagger, Montgomery Clift, James Dean i Elizabeth Taylor, de qui sovint revela singulars anècdotes. Capote també ens informa de si mateix amb franquesa: la seva infància, el seu èxit precoç, els seus problemes amb les drogues i l'alcohol, la seva homosexualitat... Aquestes conversacions es van celebrar entre el juny del 1982 i l'agost del 1984, poc abans de la seva mort.

Jean-Paul Sartre
Paisatge d'un segle
 El jonc

Jean-Paul Sartre va ser un dels homes més representatius del segle passat, i va viure de prop molts dels esdeveniments que han fet del segle xx un dels més intensos de la història de la humanitat. Però amb la seva mort l'any 1980, la seva obra filosòfica i literària, per no parlar de la seva obra política, va anar sent condemnada a l'ostracisme i a l'oblit. Sartre incomodava fins al punt que les mateixes facultats de filosofia franceses havien oblidat en un calaix de sastre les obres més representatives de l'autor. Era evident que el compromís que en vida havia mantingut li passava factura un cop mort. La guerra mundial contra el feixisme, la Guerra Freda, el colonialisme i els processos revolucionaris d'alliberament nacional, el premi Nobel, el Maig del 1968, l'emergència de les nacions sense estat a Europa o el conflicte araboisraelià són alguns dels temes recollits a *Paisatge d'un segle*, petita antologia d'aquest intel·lectual imprescindible per entendre el segle xx.

Stefan Zweig
La impaciencia del corazón
 Acanalado

Stefan Zweig (Viena, 1881- Brasil, 1942) va ser un escriptor molt popular tant en la seva faceta d'assagista i biògraf com en la de novel·lista. La seva capacitat narrativa, la perícia i delicadesa en la descripció dels sentiments i l'elegància del seu estil el converteixen en un narrador fascinant, capaç de seduir des de les primeres línies. *La impaciencia del corazón*, fins ara coneguda entre nosaltres com *La piedad peligrosa*, és sens dubte un dels millors llibres de Zweig, un sobrecol·lidor retrat de la insondable naturalesa ha. A les albrors de la Gran Guerra, el tinent Anton Hofmiller rep una invitació per anar al castell del magnat hongarès Lajos von Kefesfalva, la filla del qual, que pateix paràlisi crònica, s'enamora del jove oficial. Hofmiller, que només sent compassió per la jove Edith, ocultarà els seus sentiments i arribarà a comprometre's amb ella, però sense reconèixer el seu festeig públicament. Es refugiarà en la guerra, d'on tornarà com un autèntic heroi.

Frank McCourt
El profesor
 Bromera

Aquesta és una obra plena d'anècdotes i de tendresa que s'inspira en els trenta anys durant els quals el mateix Frank McCourt va exercir la docència a diferents instituts de Nova York. Els seus atípics mètodes d'ensenyament, tan poc convencionals com ara escriure una nota de disculpa d'Adam i Eva per a Déu, o posar música a receptes de cuina, l'enfronten més d'una vegada amb els seus superiors, però el fan esdevenir un referent per als seus alumnes, al capdavant, la millor recompensa per a qualsevol docent. L'autor va néixer el 1930 a Brooklyn. Fill d'immigrants irlandesos, va créixer a Limerik, Irlanda, i va tornar a Amèrica el 1949. El seu primer llibre, *Les cendres d'Àngela*, que va escriure amb vora seixanta anys, va guanyar el Pulitzer i es va dur a la gran pantalla de la mà d'Alan Parker. Posteriorment, McCourt va repetir èxit internacional amb el seu llibre *I tant*. Amb *El professor* s'ha situat de nou en els primers llocs a les llistes de vendes nord-americanes.

Pere Gimferrer
Interludio azul
 Seix Barral

Aquesta obra, juntament amb el llibre de poemes *Amor en vilo*, suposa el retorn al castellà de l'acadèmic Pere Gimferrer. L'apassionat amor per la seva dona és el causant d'aquests escrits. *Interludio azul* és la història del retrobament entre Gimferrer i la seva estimada, trenta-cinc anys després de la seva separació. Un relat autobiogràfic que alterna l'acció entre el 1969 i el 2004, i que té la seva conclusió en el mencionat *Amor en vilo*. L'autor ha tornat al castellà perquè és la llengua que utilitza per comunicar-se amb la coprotagonista d'aquesta història.

Pere Gimferrer (Barcelona, 1945), va guanyar el Premio Nacional de Poesía amb *Arde el mar* (1966). La seva novel·la *Fortuny* (1983) va rebre els premis Ramon Llull i de la Crítica, mentre que per *El vendaval* va obtenir novament el Premio Nacional de Poesía. El 1985 va ingressar a la Reial Acadèmia Espanyola, el 1998 li van atorgar el Premi Nacional de les Lletres Espanyoles i el 2000 el Premi Reina Sofia de Poesía Iberoamericana.

Emili Teixidor
Retrat d'un assassí d'ocells
 Proa

Retrat d'un assassí d'ocells evoca el món ambivalent i enigmàtic de la infantesa. El record de dos cadàvers trobats al bosc, aquella mà enterrada entre flors, les dues tòtores, la llegenda de l'home mutilat, els contes de la mare, el mestre que jugava a escacs i la doctrina de mossèn Alliolí... Són records d'una infantesa que es presenta a llambregades i que conformen el cos d'una de les millors novel·les d'Emili Teixidor. Amb una gran riquesa expressiva, el narrador va seguint el fil d'aquests records per construir el ric calidoscopi de la vida d'un petit poble durant la postguerra. El mateix món que, anys més tard, inspiraria la novel·la *Pa negre*. Emili Teixidor (Roda de Ter, 1933) ha estat unànimement elogiat per l'ambició literària, la potència lírica i la solidesa que conformen el seu univers narratiu. És un dels autors més reconeguts en literatura infantil i juvenil, gèneres on ha obtingut els premis més importants i el reconeixement internacional. El 1992 li va ser atorgada la Creu de Sant Jordi.

Sam Shepard
Rolling Thunder: con Bob Dylan en la carretera
 Anagrama

La tardor del 1975, Bob Dylan i el seu Rolling Thunder Revue –un espectacle que Dylan havia projectat com una barreja de *happening* i circ ambulat– van recórrer vint-i-dues ciutats del nord-oest dels Estats Units. La detenció del boxejador Huracà Carter, per motius racistes, va ser el detonant d'aquesta gira, que es va iniciar amb concerts improvisats a petits escenaris de Nova Anglaterra. Davant la perplexitat d'un públic de províncies, una banda formada per músics de fama mundial reinventava la tradició musical americana. Hi eren Joni Mitchell, Allen Ginsberg, Mick Ronson, Joan Baez, Arlo Guthrie o Mohamed Alí. I també hi era Sham Shepard, per anar escrivint sobre la marxa el guió d'una pel·lícula fellinesca i surrealista que sortiria de la pròpia gira. Aquest guió no va arribar a materialitzar-se, però Shepard va anar escrivint la crònica d'aquell viatge, un diari de bitàcola de la Rolling Thunder Revue i la vida a la carretera. Publicat per primer cop el 1977, aquest llibre s'ha convertit en tot un clàssic.

John Berger
Sobre las propiedades del retrato fotográfico
 Gustavo Gili

L'editorial Gustavo Gili presenta la nova col·lecció GGmínima sobre arquitectura, disseny, art i fotografia que, de format petit i preu molt econòmic, pretén divulgar una sèrie de textos del pensament arquitectònic i artístic contemporanis. Aquesta col·lecció ofereix reflexions breus però contundents, pensades perquè els lectors trobin un punt de partida concret i incisiu que convidi a la reflexió. La particularitat dels textos proposats és que o bé mai s'han traduït al castellà, o s'han recollit només a publicacions de difícil accés per al públic.

A *Sobre las propiedades del retrato fotográfico*, John Berger presenta dos breus assajos de finals de la dècada de 1960 on el reconegut escriptor i crític d'art abordava, d'una banda, la naturalesa de la fotografia i la seva relació amb l'art i el temps, i, d'una altra, la relació i la influència mútua que la pintura i la fotografia han tingut amb el gènere del retrat. Altres autors d'aquesta col·lecció són Toyo Ito, Rem Koolhaas, Gilles Ivain i Robert Smithson.

Lluïsa Forrellad
Foc latent
Angle

Aquesta obra constitueix el retorn més sorprenent de la literatura catalana. Amb la seva primera novel·la i sent una desconeguda, Lluïsa Forrellad va guanyar el premi Nadal 1953. Ara, més de cinquanta anys després, publica la seva segona novel·la, amb la qual presenta les credencials per ocupar un lloc privilegiat en l'escena literària catalana. *Foc latent* narra l'aprenentatge vital de Pol Caselles –orfe, pobre, fet a si mateix–, la seva educació sentimental i el seu ascens en societat. I tot això en l'època més convulsa de Barcelona: una ciutat esquinçada per les bombes anarquistes, la lluita de classes, el catalanisme emergent i la confrontació religiosa, que culminarà en l'esclat incendiari de la Setmana Tràgica. El món burgès dels personatges, ple de rituals i de secrets, patirà una sacsejada brutal. Aquesta és una recreació precisa d'una societat i un temps, amb una riquesa de lèxic inusual, i l'expressió d'una voluntat literària infatigable.

Andrea Bergamini
El rock i la seva història
Robinbook

Nascut amb un esperit rebel, el rock va prendre forma durant els anys cinquanta amb grans estrelles com Elvis Presley, Chuck Berry o Bill Haley. Molt aviat es va convertir en un fenomen de masses de caràcter internacional, representat per grups tan significatius com els Beatles o els Rolling Stones. A finals de la dècada de 1960, el rock havia assolit fites tan importants com el festival de Woodstock, els èxits de Bob Dylan o els sons revolucionaris de Jimi Hendrix. Tota una generació s'havia quedat enrere, però els músics de rock seguien evolucionant gràcies a la irrupció del punk i del rock dur per una banda, o les innovacions del rap per una altra. Aquest llibre, acuradament il·lustrat a tot color, ofereix als lectors i als melòmans de totes les edats explicacions clares, senzilles i fàcilment comprensibles –sense defugir tanmateix el rigor que fa al cas– sobre el desenvolupament i l'evolució del rock al llarg de la història fins al present, tot fent un èmfasi especial en les formes experimentals sorgides a partir de 1990.

Carme Riera
L'estiu de l'anglès
Proa

La protagonista d'aquesta novel·la, una agent immobiliària de Barcelona, està cansada de comprovar com el seu desconeixement de l'anglès entrebanca la seva aspiració d'ascens professional. Per això decideix sacrificar les vacances d'agost, s'inscriu en un curs d'immersió, viatja fins a un poble perdut d'Anglaterra i s'instal·la a casa de la professora Grose, una dona peculiar que viu aïllada al mig del camp. Carme Riera (1948) es va donar a conèixer el 1975 amb *Te deix, amor, la mar com a penyora*, un recull de contes que no ha deixat de reeditar-se. Ha publicat diverses novel·les, entre les quals destaquen *Dins el darrer blau* (1994, premis Josep Pla, Nacional de Narrativa, Crexells, Lletra d'Or) i *Cap al cel obert* (2000, premi de la Crítica Serra d'Or), totes dues –de caràcter històric– fan referència als jueus conversos mallorquins. L'any 2001 va rebre el premi Nacional de Cultura i el 2003 va rebre el premi Sant Jordi de novel·la per *La meitat de l'ànima*.

John F. Moffitt
Alienígenas
Siruela

A principis del segle XXI, la imatge de l'extraterrestre està codificada com la d'un ésser amb la pell grisenca, cap gran i cos petit i fràgil. Tot i que les seves orelles, boca i nas són minúsculs, tenen enormes ulls ametllats i negres, d'aparència felina. Així és la configuració iconogràfica d'aquest *alien*, del qual John F. Moffitt, professor de la Universitat de Nou Mèxic, examina la gènesi i avatars en aquesta obra. Es tracta d'una apassionant història que diu molt del clima històric en què es desenvolupen les societats contemporànies. A partir de l'anàlisi de les notícies aparegudes en motiu dels suposats albiraments d'extraterrestres, es demostra que, comptat i debatut, s'ha anat perpetuant un model cultural tan arbitrari com les barbes de Crist. Moffitt demostra com un bon dia algú va crear aquesta imatge sospitosament andròmica i ho va fer amb prou fortuna com perquè es transmetés culturalment. I el mateix amb els platets voladors, com si els ET's fossin tan burros de no poder-los dissenyar, posem per cas, quadrats.

Noms que pesen (i noms que els pesen a alguns)

1. Àlex Susanna acaba de treure un llibre important, *Quadern dels marges* (a Planeta, l'original català; la traducció castellana, a Seix Barral). Es tracta d'un "quadern", el quart de la seva bibliografia. Susanna, conegut sobretot com a poeta, és també un excel·lent prosista. Aquí en deixa constància. Les pàgines del dietari reflexionen, principalment, sobre literatura i art. I sobre la vida en general. Abracen el període 1999-2001. Tot de consideracions rellevants, de pensaments aguts, no sempre amables, per bé que l'autor acostuma a fer servir guant blanc i no es taca mai els dits. Susanna reivindica una valoració en profunditat de l'escriptor de Palafrugell. Durant els anys *resistencialistes*, Pla va ser la bèstia negra. Ningú o gairebé ningú no negava la qualitat de la seva obra, però aquesta obra es va silenciar per la ràbia que feia el personatge. Les tornes van canviar fa uns vint anys. Ara Pla és adorat d'una manera cega o encegada. Per tothom o gairebé tothom. Hi ha una cosa que a mi em fa esgarriar: alguns dels exegetes i apologetes de Pla. El mateix escriptor se n'hauria donat vergonya.

"Planià de mena com sóc, tot això no s'ha pas de veure com unes ganes irremeiables de posar el dit a l'ull, sinó simplement com la necessitat d'anar-ne donant un retrat al més contrastat possible, amb les seves llums i ombres corresponents, com cal que sigui sempre en aquests casos si no volem caure en l'hagiografia o la beneiteria pura i simple". Aclareixo el sentit del sintagma *tot això*: en el paràgraf que ve just abans, el dietarista radicat a Gelida se sorprèn que Pla no digués pràcticament res de les dues grans obres en prosa de Josep Maria de Sagarra: la novel·la *Vida privada* i les imponents *Memòries* (quan escrivim sobre aquest llibre, sempre hi posem *imponents* o *descomunals*, *colossals* o *gegantines*. Fixeu-vos-hi). Hi ha consens entre els més savis i distingits consellers del cànon general català a considerar les *Memòries* sagarrianes –immenses, monumentals, abassegadores– com una de les fites més altes de la prosa catalana de tots els temps. I doncs, es pregunta Susanna, ¿per què va callar com un puta, Josep Pla? (bé, ell no diu *callar com un puta*, però el sentit és el mateix). "Que potser li feien por, a Pla, les *Memòries* de Sagarra, de la mateixa manera que als anys trenta li interessa fer-se el despistat respecte a *Vida privada*?" A més, anoto que Pla segur que se les va llegir de punta a punta. ¿Quanta gent ho ha fet, després? No unes pàginetes, no: de punta a punta... Pla no s'hi posava per poca cosa.

Susanna va ser director de Cultura de l'Institut Ramon Llull durant dos anys. El van cessar per raons estrictament polítiques. La seva feina, al capdavant de l'organisme, va resultar modèlica. A partir d'aquell moment, l'Institut fa –amb perdó– caguera.

2. Jordi Roigé va ser el primer director de l'extinta Catalunya Cultura. El primer i anava a dir l'únic. Vull dir, l'únic que creia en el producte. El va defenestrar un director de l'anterior govern. Un dels seus, vull dir. Gent independent, amb idees: això sempre és un problema. Susannes i Roigés, per entendre'ns. L'Institut Ramon Llull va com va –això és: a la deriva–. Catalunya Cultura ha deixat d'anar –això és: s'ha (re)convertit en una radiofórmula. Roigé és un tipus quimèric, i ara fa uns anys va crear la seva pròpia empresa: Utopia Global. L'home sempre ha tingut la dèria de fer cine. No l'espanta res. Més aviat al contrari: les limitacions l'estimulen. I ara acaba de presentar la seva primera pel·lícula documental, *Rock & Cat*. Tossut, l'home. Quimèric i un punt foll.

3. El Llull s'ofega i no precisament en "pèlag d'amor". I, en canvi, la Institució de les Lletres Catalanes treballa amb encert i constància. Jaume Subirana té il·lusió, i s'inventa jornades com la del proppassat 21 d'abril: seixanta persones meitat diputats, meitat personalitats de la societat civil – llegint poemes de *l'Enllà* de Joan Maragall al Parlament. L'experiència, de fet, celebra el seu segon aniversari. L'any passat va servir per commemorar els cent anys de publicació de *Solitud*, de Víctor Català. El nomenament de Ferran Mascarell com a conseller de Cultura és una notícia excel·lent. Caldria ara que el nou conseller confirmés Subirana en el càrrec. Tots plegats hi sortirem guanyant.